

STRATEGIE ROZVOJE ZEMSKÉHO DIGITÁLNÍHO TELEVIZNÍHO VYSÍLÁNÍ

Manažerské shrnutí

Na Ministerstvu průmyslu a obchodu ČR (dále jen „**MPO**“) pracuje od června 2015 expertní skupina, která zpracovala podklady pro dokument „Strategie rozvoje zemského digitálního televizního vysílání“ (dále jen „**Strategie**“), který má MPO předložit Vládě ČR k projednání (úkol dle usnesení vlády č. 421/2015).

Zemské digitální televizní vysílání (dále jen „**DTT**“) sehraává v podmínkách ČR jedinečnou a významnou roli. Jedná se totiž o jedinou bezplatnou platformu příjmu volně dostupného televizního vysílání. Současně je DTT bezkonkurenčně nejsilnější platformou pro příjem televizního vysílání v ČR, kterou využívá více než 60 % českých domácností. V současné době ovšem čelí platforma DTT dvěma výzvám. První je riziko likvidace či podstatného omezení platformy DTT v důsledku plánované a nevyhnutelné změny ve využívání podstatných částí rádiového spektra v kmitočtovém pásmu UHF (470 – 790 MHz) (dále jen „**Pásmo UHF**“) určených doposud pro DTT ve prospěch jiných služeb. Druhou výzvu představuje pokrok televizních technologií spočívající zejména ve zkvalitňování obrazu spojený nejen s inovacemi vysílacích a přijímacích technologií, ale také s rostoucími nároky na disponibilní kmitočtové spektrum.

Důvodem zpracování Strategie jsou očekávané rozsáhlé a významné změny ve využívání rádiového spektra až dosud sloužícího výhradně pro DTT. Pásmo UHF, které bylo dosud užíváno výhradně pro účely DTT, je aktuálně současně jedno z frekvenčních pásem, které je harmonizováno pro nové technologie v rámci celé EU. Potřeba implementace nových technologií pro rozvoj vysokorychlostního internetu je jedním z důvodů tlaku na uvolnění významné části Pásma UHF, a tedy k postupnému omezování využití tohoto pásma pro DTT. V současné době tak probíhá v rámci EU rozsáhlá diskuse o úplném uvolnění kmitočtového pásma 694 – 790 MHz (dále jen „**Pásmo 700 MHz**“), které je v ČR v současné chvíli využíváno výhradně ve prospěch DTT, a jeho výhradním přidělení ve prospěch mobilní služby, tzv. International Mobile Telecommunications (dále jen „**IMT**“). WRC 2015 sice rozhodla o změně využívání tohoto pásma, nicméně využívání DTT nevyloučila za splnění definovaných podmínek. Politika rádiového spektra (tzv. Radio Spectrum Policy Programme) (dále jen „**RSPP**“) schválená Evropským parlamentem předpokládá, že v členských státech EU dojde do roku 2020 k harmonizovanému vyhrazení dodatečných 1200 MHz rádiového spektra pro IMT. Pásmo 700 MHz je vzhledem ke své globální harmonizaci pro IMT považováno za jedno ze stěžejních pásem pro naplnění uvedeného cíle RSPP. S ohledem na dosavadní diskuse a vývoj jak v ČR, tak na mezinárodním poli (především v rámci ITU) a na poli EU tak není otázkou, zda k uvolnění Pásma 700 MHz ze strany DTT ve prospěch IMT dojde, ale kdy k takovému uvolnění bude ČR muset přistoupit. Také v závěrech Světové radiokomunikační konference v listopadu 2015 (dále jen „**WRC 2015**“) bylo potvrzeno, že pásmo 700 MHz nebude již dále užíváno exkluzivně pro zemské digitální televizní vysílání. V podmínkách ČR by však samotné odejmutí Pásma 700 MHz z využití pro účely DTT bez přijetí dalších opatření znamenalo závažné omezení této v současnosti nejužívanější a jediné bezplatné vysílací TV platformy v ČR umožňující šíření volně dostupného televizního vysílání. Aby bylo možno v uvedených termínech uvolnit Pásmo 700 MHz pro účely IMT a zároveň zajistit zachování platformy DTT, je nutno nejprve uskutečnit včasný přechod platformy DTT

na technologický vyšší vysílací standard DVB-T2/HEVC (dále jen „**Přechod na DVB-T2**“). Využívání Pásmo UHF pro potřeby DTT není ve všech zemích stejně intenzivní, a tak jsou některé země EU (vč. některých sousedních zemí ČR) nakloněny urychlenému uvolnění Pásmo 700 MHz pro výhradní účely IMT, a tedy jeho úplnému odejmutí DTT (Německo v roce 2019, Rakousko v roce 2020 atd.), a v současnosti se již připravují projekty výstavby mobilních sítí i v Pásmu 700 MHz. Ačkoli teprve v roce 2012 bylo uvolněno pro potřeby IMT původně výhradně televizní pásmo 800 MHz, stává se tedy dnes aktuálním i uvolnění Pásmo 700 MHz, **což pro DTT celkově povede ke ztrátě 43 % původně disponibilního rádiového spektra UHF**. Situace v ČR je však například v porovnání s Německem a Rakouskem zásadně odlišná, kdy v ČR je Pásmo UHF pro účely DTT využíváno velmi intenzivně – platformu DTT využívá pro příjem televizního vysílání více než 60 % obyvatel ČR (Německo 10 %¹, Rakousko 11 %).

V současné době probíhá od února 2016 projednávání Návrhu rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady o využití kmitočtového pásma 470 – 790 MHz (Dále jen „Návrh“, resp. „Návrh evropského rozhodnutí“), jehož klíčovým tématem je právě výše indikované závazné uvolnění pásma 700 MHz k určitému termínu ve všech členských státech. Uvedený termín je aktuálně navrhován na 30. 6. 2020, s možností posunu až do června 2022 na základě konkrétních podmínek v členských zemích.

Navrhovaná Strategie je plně kompatibilní nejen s uvažovanými evropskými závaznými termíny, ale i s dalšími ustanoveními a opatřeními Návrhu evropského rozhodnutí. Strategii navrhovaný postup umožní zabudovat všechna ustanovení proponovaného evropsky závazného rozhodnutí do národních opatření v ČR a naplnit tak cíle evropské harmonizace.

Strategie si v souladu se zadáním vlády z června 2015 neklade za cíl stanovit budoucí využití Pásmo 700 MHz v ČR, **řeší však včas budoucnost bezkonkurenčně nejsilnější a jediné bezplatné televizní platformy v ČR, kterou je DTT** a které hrozí zásadní destrukce v důsledku nutnosti uvolnit Pásmo 700 MHz ve prospěch IMT a také vlivem vzájemného přeshraničního rušení televizního vysílání v ČR a provozu datových mobilních sítí v sousedících zemích. Strategie tak řeší rozvoj DTT na základě efektivního využití kmitočtů zbývajících pásma 470 – 694 MHz prostřednictvím využití inovativních, výkonnějších technologií tak, jak to předpokládá Návrh evropského rozhodnutí o uvolnění pásma 700 MHz.

Vzhledem k významu rozvoje služeb IMT je nutno považovat proces uvolnění pásma 700 MHz za projekt společného evropského zájmu, kterému je nutno věnovat odpovídající pozornost.

Strategie má však charakter návrhu krizového řešení, protože nelze předpokládat ani tržní ani jednoznačně konsensuální proces Přechodu na DVB-T2, který je nezbytným předpokladem pro uvolnění Pásmo 700 MHz ze strany DTT. Vzhledem k tomu, že se v případě procesů uvolnění Pásmo 700 MHz a Přechodu na DVB-T2 bude jednat o procesy vynucené a řízené státem, které budou mít přímý dopad na subjekty s platnými přídělými rádiovými kmitočty, jejichž platnost vyprší až v době po uskutečnění uvedených procesů, musí Strategie pro zachování stability celé mediální oblasti zohlednit i potřebnou míru kompenzace takto dotčených subjektů tak, jak předpokládá Návrh evropského rozhodnutí.

¹ Report ITU-R BT.2387-0 (7/2015).

V důsledku procesů vynucených státem nesmí dojít ke zhoršení pozice jednotlivých subjektů na trhu šíření televizního vysílání, jinak lze z jejich strany očekávat možné zahájení sporů na ochranu investic proti ČR. Strategie dále musí zohlednit potřebu veřejných zdrojů, bez kterých jsou uvedené procesy nerealizovatelné. Pro občany bude proces Přechodu na DVB-T2 navíc v řadě případů znamenat významné urychlení obměny běžného cyklu televizních přijímačů. Toto vynucené urychlení přirozené obměny přijímacích zařízení v českých domácnostech pak musí mít **sociálně únosný charakter a musí být tedy rozloženo do určitého delšího období souběžného vysílání ve dvou vysílacích standardech.**

Uvolnění Pásmo 700 MHz pro jiný typ služeb ze strany DTT lze s ohledem na výše uvedené realizovat teprve po dokončení řízeného Přechodu na DVB-T2, tedy na standard, který je frekvenčně efektivnější než stávající systém DVB-T/MPEG2, a provedení komplexní změny (tzv. refarmingu) stávajících přidělů rádiových kmitočtů pro šíření DTT ve standardu DVB-T/MPEG2 (dále jen „**Refarming**“). Navrhovaný Přechod na DVB-T2 a s tím spojený Refarming přidělů rádiových kmitočtů definuje budoucí konečné vysílací síť určené pro šíření DTT ve standardu DVB-T2/HEVC (dále jen „**Síť DVB-T2**“) tak, aby pro ně již nebylo využíváno Pásmo 700 MHz. Po dokončení Přechodu na DVB-T2 se tak otevírá možnost využít Pásmo 700 MHz případně i pro jiné služby než DTT, což je umožněno rozhodnutím ITU na World Radiocommunication Conference (dále jen „**WRC**“) 2012 o koprímárním využití Pásmo 700 MHz ze strany DTT a IMT. Toto rozhodnutí bylo potvrzeno i závěry konference WRC 2015. Je zřejmé, že současná převládající představa v EU směřuje k využití Pásmo 700 MHz primárně pro potřeby mobilních vysokorychlostních datových sítí typu IMT.

Návrh rozhodnutí EP a Rady k pásmu 700 MHz aktuálně předpokládá, že uvedené kmitočty budou uvolněné k využití jinými službami do poloviny roku 2020 s možností posunu tohoto termínu až o 2 roky. Prakticky to však znamená, že je nutno v nejbližší době zahájit řízený proces uvolnění těchto kmitočtů, aby se podařilo minimalizovat sociálně politická rizika dopadů procesu. **Návrh** evropského rozhodnutí dále předpokládá, že členské státy nejpozději do června 2018 přijmou a zveřejní národní plány uvolnění kmitočtů i přechodu na spektrálně efektivnější vysílací systémy. Strategie počítá s uvedenými termíny a kroky v souladu s Návrhem. Návrh evropského rozhodnutí také počítá i s tím, že přímé náklady uvolnění pásma 700 MHz budou národními státy dotčeným subjektům kompenzovány v souladu s národními a unijními pravidly veřejné podpory.

Strategie také akcentuje roli České televize jako jednoho z hlavních garantů procesu Přechodu na DVB-T2 a rozvoje DTT. Česká televize ze své povahy veřejného vysílatele, jehož činnost je financována z veřejných prostředků, a díky své výrazné pozici na televizním trhu má všechny předpoklady pro významnou podporu a zajištění úspěšnosti implementace procesu Přechodu na DVB-T2.

Jak již bylo uvedeno výše, RSPP schválená Evropským parlamentem stanovuje, že v členských státech EU dojde do roku 2020 k harmonizovanému vyhrazení 1200 MHz rádiového spektra pro IMT, přičemž Pásmo 700 MHz je vzhledem ke své globální harmonizaci a parametrům využití pro IMT považováno za jedno ze stěžejních pásem pro naplnění uvedeného cíle RSPP. Současně se však rozvíjejí i další technologie, než je v současnosti známé a implementované LTE. Odhadnout v současnosti možnosti rozvoje jednotlivých technologií a jejich praktického uplatnění na trhu po dokončení Přechodu na DVB-T2 a uvolnění Pásmo 700 MHz ze strany DTT, tj. v období po roce 2020, je více než obtížné.

Předkládaná Strategie tedy proponuje uvolnění Pásmu 700 MHz i pro jiné účely než je DTT, například pro potřeby IMT či jiných technologií, ale nestanovuje ani konkrétní technologii ani termín pro takové využití. Finální rozhodnutí o využití uvolňovaných kmitočtů tak může být učiněno až v průběhu Přechodu na DVB-T2 na základě podrobné analýzy technologické situace a dopadů realizovaných změn na ekonomické, sociální a mediální prostředí v ČR, na základě vývoje v členských státech EU a zejména příslušného očekávaného evropského rozhodnutí. Tento postup umožní vládě v budoucnosti kvalifikovaně rozhodnout o optimálním využití Pásmu 700 MHz na základě všech relevantních skutečností, včetně informace za jakých podmínek přistoupí k přidělení Pásmu 700 MHz službě IMT v souladu s Prováděcím rozhodnutím komise ze dne 28. 4. 2016 k harmonizaci pásma 700 MHz. Uvolnění lukrativních rádiových kmitočtů z Pásmu 700 MHz zároveň přinese státu možnost přidělit tyto kmitočty ve prospěch IMT. Stát tak bude mít možnost realizovat další finančně zajímavou tzv. 2. digitální dividendu prostřednictvím aukce² těchto kmitočtů, a zajistit tak nezanedbatelný příjem do státního rozpočtu. **Cílem Strategie je tedy zajištění trvalé dostupnosti široké volby nezpoplatněných volně dostupných televizních programů pro všechny skupiny obyvatel ve všech regionech ČR a možností pro kvalitativní i kvantitativní rozvoj platformy DTT, při současném úplném uvolnění Pásmu 700 MHz ze strany DTT.**

S ohledem na zřejmý urychlený posun ve věci změny využívání Pásmu 700 MHz nejen v sousedních zemích, ale i v dalších zemích EU, je obecná shoda sektoru i orgánů státní správy na nutnosti v nejbližší době odstartovat **řízený proces přechodu platformy DTT na spektrálně efektivnější technologie** (DVB-T2) šíření DTT prostřednictvím časově omezeného souběžného šíření DTT ve standardu DVB-T/MPEG-2 a DVB-T2/HEVC (dále jen „**Souběžné vysílání**“) s využitím dvou nových celoplošných přechodových sítí³ pro účely šíření DTT ve standardu DVB-T2/HEVC (dále jen „**Přechodové sítě**“) a i jedné přechodové sítě⁴ pro regionální vysílání. Výsledkem procesu bude i to, že Pásmo 700 MHz nebude celoplošnými Sítěmi DVB-T2 nadále využíváno. S ohledem na důraz na efektivní využívání frekvenčního spektra existuje shoda dotčených subjektů platformy DTT na využití nejmodernější dostupné kompresní technologie pro zpracování a vysílání televizního obsahu, kterým je kodek High Efficiency Video Coding – H.265 (dále jen „**HEVC**“). Kombinace vysílacího standardu DVB-T2 (vč. využití SFN⁵ sítí) a kodeku HEVC je nejefektivnější způsob šíření televizního vysílání, který bude použit pro DTT sítě v řadě evropských zemí, a to včetně Německa v souladu s doporučením Návrhu evropského rozhodnutí k uvolnění pásma 700 MHz.

Souběžné vysílání bude zajištěno s využitím tří Přechodových postupně budovaných vysílacích sítí. Dvě Přechodové vysílací sítě budou na základě výsledků mezinárodní koordinace využívat stávající stanoviště a vysílače velkého výkonu (HP/HT) a rozsah pokrytí obyvatel ČR televizním signálem s přibližně shodnými technickými parametry, které zajistí v maximální míře stejný rozsah pokrytí jako stávající DVB-T sítě 1 – 3 a nejmenší negativní dopady na diváky. Třetí vysílací síť bude na základě výsledků mezinárodní koordinace

² Část z takto získaných prostředků lze využít i na financování nezbytných nákladů procesu Přechodu na DVB-T2, jak k tomu přistoupily některé členské státy EU.

³ Celoplošné sítě budou sestaveny na základě stanovišť stávajících sítí 1-3.

⁴ Přechodová síť pro regionální vysílání je závislá na mezinárodních koordinačních jednáních a bude koncipována podle stanovišť stávající sítě 4.

⁵ SFN sítě jsou vysílací sítě s využitím menšího počtu kmitočtů, ale s výkonnými vysílači na vysokých kótách.

využívat především vysílače na stanovištích v hustě osídlených oblastech primárně pro jejich pokrytí. Rozsah pokrytí obyvatel ČR televizním signálem třetí vysílací sítě bude záviset na úspěšné koordinaci technických parametrů jednotlivých vysílačů a pravděpodobně nebude přesahovat 80 %.

Cílem Souběžného vysílání stávajících sítí určených pro šíření DTT ve formátu DVB-T/MPEG-2 (dále jen „**Sítě DVB-T**“) a plánovaných Přechodových sítí je mj. stimulace dostatečného **vybavení domácností** přijímacími zařízeními pro příjem vysílání ve zvoleném standardu **DVB-T2/HEVC**. Strategie předpokládá, že **proces Přechodu na DVB-T2 bude zahájen v roce 2016 a bude ukončen synchronním vypnutím všech stávajících celoplošných Sítí DVB-T začátkem roku 2021.**

Pro úspěšné zvládnutí procesu Přechodu na DVB-T2 bude především důležité, aby Česká televize do Přechodových sítí umístila jednak své programy ve standardní kvalitě (SD), ale především veškeré své programy dostupné ve vysokém rozlišení obrazu (HD), což výrazným způsobem přispěje k nezbytné motivaci diváků k přechodu na příjem TV vysílání v novém standardu DVB-T2/HEVC.

Veřejnosti bude v procesu Přechodu zajištěna plná náhrada stávajícího zemského digitálního vysílání v souladu s veřejným zájmem. Základ platformy DTT bude po úspěšném Přechodu na DVB-T2 z hlediska náhrady stávajících sítí cílově tvořen 4 celoplošnými Sítěmi DVB-T2 (z toho 3 sítě bez detailního regionálního členění). Další zamýšlený rozvoj platformy DTT⁶ po dokončení Přechodu na DVB-T2 je spojen i s efektivním využitím rádiového spektra s cílem sestavení a realizace alespoň jedné nové celoplošné sítě a v závislosti na mezinárodních koordinačních jednáních v rámci kmitočtového plánu, odvozeného z plánu GE06, ještě jedné další nové vysílací sítě. Tento nový plán (shodný pro všechny státy EU) reprezentuje 4 vrstvy plánu zpravidla v allotmentech GE06 s optimálním možným zachováním kmitočtů v těchto allotmentech plus 1 vrstva s maximálně rozsáhlou sítí (či rozsáhlými sítěmi) typu Single Frequency Network (SFN).

V rámci technických možností budoucího frekvenčního plánu a v souladu s účelným využitím rádiových kmitočtů je cílem Strategie sestavit k datu uvolnění pásma 700 MHz 4 celoplošné vysílací sítě, jako plnohodnotné náhrady stávajících sítí DVB-T. Teprve po naplnění potřeb těchto čtyř sítí bude možné na základě efektivního plánování a úspěšné mezinárodní koordinace sestavit další dvě vysílací sítě. Rozsah pokrytí těchto vysílacích sítí bude závislý na úspěšnosti mezinárodní koordinace technických parametrů jednotlivých vysílačů. V některých oblastech ČR nebude pravděpodobně možné pro tyto sítě mezinárodně zkoordinovat žádné rádiové kmitočty.

Po roce 2021 je tak cílem rozvoje platformy DTT aby byla platforma DTT finálně tvořena 6 celoplošnými sítěmi (z toho 4 bez možnosti regionálního členění).

Již Přechodem na DVB-T2 u 4 stávajících sítí bude efektivně **zajištěna úplná náhrada kapacit stávajících vysílacích Sítí DVB-T, vč. možnosti vysílat v HD rozlišení pro všechny hlavní televizní stanice. V tomto smyslu tedy nedojde k negativním dopadům na mediální televizní trh. Proces Přechodu na DVB-T2 však přináší určitá bezprostřední rizika pro celou platformu DTT, a to v souvislosti se změnou stávající technologické platformy na platformu s využitím nových technologií.** Přechod na DVB-T2 ovšem bude

⁶ Na další rozvoj platformy DTT s ovšem nevztahují uváděné kompenzace vyvolaných nákladů.

pro sítě 1 – 3 prakticky znamenat ztrátu možnosti regionálního členění i když umožní celoplošné pokrytí televizním signálem, regionální členění zůstane realizovatelné jen pro celoplošnou síť 4.

Změny technologické platformy šíření televizního signálu s sebou dále přinášejí určitou nestabilitu do jejího využívání v domácnostech. To je i důvodem pro sociálně šetrný postup s využitím několika souběžně vysílajících sítí po dostatečně dlouhou dobu. Rozšíření kapacit platformy DTT je základním předpokladem pro další rozvoj DTT v ČR. **Potenciál inovované platformy pak poskytuje v určitých mezích i možnosti dalšího budoucího rozvoje a inovace platformy po roce 2021.**

Vzhledem k vynucenému procesu změny stávajících celoplošných přidělů rádiových kmitočtů a navazujících dlouhodobých smluv je navržena v souladu se Zákonem o elektronických komunikacích kompenzace dotčeným subjektům formou prodloužení stávajících celoplošných přidělů rádiových kmitočtů nejméně do roku 2030 a s tím související změnou přidělů rádiových kmitočtů.

Přechod na DVB-T2 je procesem vynuceným na základě připravovaného evropského rozhodnutí na úrovni rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady. Toto připravované evropské rozhodnutí počítá s úhradou vyvolaných nákladů. Vynucený Přechod na DVB-T2 s cílem uvolnění kmitočtů pásma 700 MHz z platformy DTT tedy není standardní, běžnou tržní situací.

Pravidla pro veřejnou podporu, jejíž pojmové znaky vyplývají z článku 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie, nebudou dotčena, pokud nebude subjektům, které vykonávají ekonomickou činnost, tj. podnikům, poskytnuta výhoda. Výhoda může být poskytnuta např. ve formě přímé dotace, úhrady nákladů, které by podnik za běžných tržních podmínek musel nést sám, případně poskytnutí neodůvodněné výše kompenzace.

Vzhledem k vynucenému procesu změny stávajících celoplošných přidělů rádiových kmitočtů a navazujících dlouhodobých smluv je v souladu s připravovaným evropským rozhodnutím o uvolnění rádiového spektra v pásmu 700 MHz navržena ve prospěch dotčených subjektů kompenzace vyvolaných nákladů (v souladu s čl. 5a Návrhu evropského rozhodnutí). Navrhované kompenzace v rámci Strategie, zejména pak kompenzace vyvolaných nákladů ve prospěch dotčených subjektů, budou prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže oznámeny Evropské komisi za účelem posouzení jejich souladu s právem Evropské unie. Realizace Strategie bude probíhat v návaznosti na řízení vedené u Evropské komise, přičemž k poskytnutí veřejné podpory může dojít nejdříve po schválení opatření Evropskou komisí. Po konzultaci s Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže může řízení (notifikaci) u Evropské komise předcházet neformální konzultace / prenotifikace u Evropské komise.

Jakékoli finální opatření přijaté na základě této Strategie a vztahující se k jakékoli kompenzaci vyvolaných nákladů poskytnuté dotčeným subjektům v přímé souvislosti s uskutečněním Přechodu na DVB-T2 tak musí být co do struktury, rozsahu a podmínek poskytnutí kompenzace v souladu s obecnými pravidly hospodářské soutěže, zejména s pravidly pro poskytování veřejné podpory.

Vynucený proces zásahu do trhu šíření zemského televizního vysílání nemůže měnit poměry na tomto trhu a ani nemůže vést k změně podílu jednotlivých platforem příjmu televizního vysílání obecně. Jedním z cílů Strategie je minimalizace negativních zásahů do uvedených trhů, které by vedly k destrukci DTT. **Strategie předpokládá, že o budoucím využití Pásma**

700 MHz, tj. rádiových kmitočtů uvolněných v důsledku uskutečnění Přechodu na DVB-T2, bude rozhodnuto až následně v návaznosti na rozhodnutí Evropské komise, a to s přihlédnutím k výsledkům auditu využití rádiových kmitočtů přidělených operátorům mobilních sítí v návaznosti na aktualizaci Strategie správy spektra. Podmínkou je provedení komplexní analýzy dopadů, auditu IMT dosud využívaných kmitočtů a souvislostí takového rozhodnutí. Závaznost a podmínky evropského rozhodnutí, vč. případně stanovených termínů a technické harmonizace⁷, ovlivní možnost dalšího využití Pásmo 700 MHz podle národních potřeb.

Návrh rozhodnutí na úrovni EU byl předložen v únoru 2016, schválení rozhodnutí se pak očekává nejpozději v období 2. poloviny 2016 nebo začátkem roku 2017. Vzhledem k obsahu navrhovaných ustanovení Návrhu evropského rozhodnutí je zřejmé, že Strategie umožňuje zpracovat různé varianty opatření i pravidel veřejné podpory a financování procesu Přechodu dle očekávaného rozhodnutí na úrovni EU.

Celkové náklady procesu přechodu na DVB-T2 za období 2016-2021 jsou v rámci Strategie odhadovány na 871 – 1 057 mil. Kč, předpokládané **příjmy celého procesu do státního rozpočtu (bez očekávané aukce uvolněných kmitočtů) pak ve výši 1 166 mil. Kč.**

Bez započtení výnosů budoucí aukce jsou **čisté výnosy procesu přechodu pro stát ve výši kolem 109 – 295 mil. Kč.**

Při započtení aukce kmitočtů, která bude umožněna uvolněním kmitočtů pásma 700 MHz, lze odhadnout přínos do státního rozpočtu ve výši 4,739 – 4,915 mld. Kč.

K přípravě Strategie byla v souladu s metodikou tvorby veřejných strategií zpracována Vstupní zpráva ke Strategii – rozsáhlý materiál shrnující fakta a stanoviska na mezinárodní i národní úrovni a kompletní Strategie podle osnovy uvedené metodiky (Příloha č. 1). Dosažená shoda na řešení s dotčenými subjekty platformy DTT je pak i vyjádřena v návrhu nezbytných úprav legislativního rámce (Příloha č. 2) vč. přehledu dopadů.

Strategie prošla diskusí v expertní skupině a finální, předkládaná verze byla diskutována se všemi dotčenými subjekty – operátory sítí elektronických komunikací, provozovateli televizního vysílání, Ministerstvem kultury ČR, Radou pro rozhlasové a televizní vysílání, Českým telekomunikačním úřadem (dále jen „**ČTÚ**“).

⁷ PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ KOMISE ze dne 28. 4. 2016 o harmonizaci kmitočtového pásma 694 – 790 MHz pro zemské systémy k poskytování bezdrátových širokopásmových služeb elektronických komunikací a flexibilní vnitrostátní využívání v Unii (C(2016)2268)

Základní teze a principy

Dále uvedený text popisuje podrobněji základní principy věcného řešení udržitelného rozvoje platformy DTT, vč. základních faktů a argumentů.

I. Stávající situace zemského digitálního televizního vysílání

1. DTT je v současné době nepochybně zcela **klíčová** a bezkonkurenčně nejsilnější platforma pro příjem televizního vysílání v ČR (více než 60 % českých domácností přijímá DTT, 52 % je na ní z hlediska příjmu televizního vysílání závislých) a je také **jedinou bezplatnou platformou šíření volně dostupného televizního vysílání pro domácnosti**. V roce 2012 byl v ČR úspěšně dokončen přechod ze zemského analogového televizního vysílání na DTT (dále jen „**Přechod na DTT**“). V letech 2008 – 2012 většina domácností obměnila televizní přijímače za nové přijímače umožňující příjem DVB-T/MPEG-2 a začala využívat platformu DTT. V rámci DTT v současné době vysílá 23 televizních stanic prostřednictvím 4 celoplošných Sítí DVB-T s přiděly rádiových kmitočtů platnými do roku 2021 – 2024. Dočasně je dostupné i pokrytí regionálním vysíláním prostřednictvím regionálních sítí s příslušnými programy. Jde o více než 20 televizních stanic v 16 regionálních sítích s platnými individuálními oprávněními do konce roku 2017. Obyvatelé ČR mají ovšem k dispozici možnost svobodně volit mezi DTT, satelitní, kabelovou nebo IPTV platformou. V podmínkách ČR tedy funguje soutěž televizních platform. DTT pokrývá v současné době 95,1 – 99,9 % obyvatelstva ČR programy jednotlivých celoplošných Sítí DVB-T, tzv. multiplexů, které byly vybudovány v procesu Přechodu na DTT v období let 2008-2012. Na základě analýzy IHS – ScreenDigest a EBU⁸ lze odůvodněně předpokládat, že klíčová pozice DTT z hlediska způsobu příjmu televizního vysílání domácnostmi bude i nadále, přes vliv nových médií, nejméně dalších 15 – 20 let obdobná. **Zajištění udržitelného rozvoje bezplatné platformy volně dostupného televizního vysílání – DTT je tak nepochybně ve veřejném zájmu.** Dlouhodobý stabilizovaný rámec rozvoje DTT zajišťující investice do technologických inovací je i zájmem celého televizního mediálního trhu na národní i regionální úrovni. DTT sehrává i odpovídající sociálně-politickou roli. Není možné ani pominout její nezastupitelné postavení, a to zejména pokud jde o televizi veřejné služby, při informování veřejnosti v případě krizových událostí či událostí celospolečenského významu. V ČR fungují i další platformy šíření televizního vysílání jako je satelitní platforma, platforma kabelové televize a šíření televizních programů prostřednictvím IPTV. Podíl těchto platform je ovšem aktuálně ve srovnání s DTT nižší. Satelitní příjem TV využívá 31 % domácností, jen 9 % je na této platformě závislých. Kabelovou televizi využívá téměř 24 % domácností, zejména v městech. Závislých na kabelové televizi je 8% domácností. V posledních letech roste i podíl domácností, které sledují TV prostřednictvím platformy IPTV, v současné době je to 7 % domácností. Pro velkou část domácností (v roce 2014 to bylo kolem 40 %) je ovšem typické, že kombinují 2 či více platform televizního vysílání. Je ale nutné připomenout, že všechny uvedené alternativní platformy příjmu televizního vysílání jsou, **na rozdíl od DTT, platformy placené** a mohou být určitým substitutem této platformy pouze z technického hlediska.

⁸ Report IHS – ScreenDigest: Cross-platform Television Viewing Time a EBU Forecast 2012-2020.

2. Důležité je dále si uvědomit, že DTT (a rozhlasové vysílání FM či DAB) je v případě krizové situace, zejména např. vedení kybernetických útoků, povodních, teroristických útocích apod., nejstabilnější a nejméně ohroženou komunikační infrastrukturou pro adekvátní informování občanů. Sítě IMT budou v takové situaci nepochybně zasaženy kybernetickými útoky či výpadky složitých a na nárazové zatížení citlivých sítí. Tyto sítě tedy nebude možno jednoduše, bez rizika a dalších náročných opatření, bezprostředně využít pro univerzální informování občanů.
3. Přijetí podmínek Přechodu na DTT operátory tehdejších analogových sítí a provozovateli televizního vysílání na bázi **mezinárodního kmitočtového plánu GE06 v roce 2006** bylo založeno, mimo jiné, na garanci potřebného spektra podle tohoto kmitočtového plánu na delší časové období 15 let. Na toto období (2021 – 2024) byly v rámci platformy DTT nastaveny doby platnosti celoplošných přidělů rádiových kmitočtů i odpovídající komerční smluvní vztahy mezi operátory Sítí DVB-T a provozovateli televizního vysílání. Přechod na DTT také umožnil následně uvolnit původně televizní kmitočty v pásmu 800 MHz pro IMT v souladu s rozhodnutími učiněnými v rámci ITU a EU. Již tato tzv. první digitální dividenda (pásmo 800 MHz) ovšem zasáhla do plánu GE06. MPO tak jako jeden ze základních principů nezbytných pro další rozvoj DTT ze strategického hlediska **považuje podmínění jakéhokoli uvolnění Pásma 700 MHz ze strany DTT dlouhodobou garancí využití zbytku Pásma UHF, tedy kmitočtového pásma 470 – 694 MHz (dále jen „Pásmo 500/600 MHz“), výhradně a exkluzivně pro účely DTT, a to na dobu alespoň do roku 2030, přičemž je dále nutno pečlivě zvážit budoucí využití uvolňovaného Pásma 700 MHz s přihlédnutím ke všem možným rizikům a přínosům.** Toto stanovisko odpovídá i závěrům WRC 2015, které jednoznačně dlouhodobě garantuje pásmo 500/600 MHz DTT nejméně do roku 2030 s tím, že na WRC 2023 bude zahájen proces vyhodnocení využití celého UHF spektra.
4. **DTT je zcela závislá na využití dostatečného objemu spektra v Pásmu UHF (nyní v rozmezí 470 – 790 MHz, tedy Pásmo 700 MHz a Pásmo 500/600 MHz).** Na rozdíl od služeb IMT, které mohou používat více kmitočtových pásem (např. 900 MHz, 1800 MHz a řady dalších, a to včetně původního TV pásma 800 MHz), je DTT v současné době provozováno pouze a výhradně v Pásmu UHF. O toto pásmo nyní dramaticky „soutěží“ televizní sektor s mobilním broadbandem. Ve prospěch IMT byla již věnována 1. digitální dividenda (DD 1) v pásmu 800 MHz. Nyní se vede diskuse o využití dalšího pásma – Pásma 700 MHz. **Úhrnně DD 1 a potenciální DD 2 (uvolnění pásma 700 MHz) znamenají ztrátu 43 % spektra, dosud věnovaného televiznímu vysílání.** Existují i snahy o uvolnění zbývajcího Pásma UHF – což by v případě odebrání zbývajcích kmitočtů DTT v Pásmu UHF znamenalo kompletní likvidaci DTT jako platformy pro šíření TV vysílání. I prosté vyjmutí kanálů pásma 700 MHz ze stávajících sítí DTT a následné přidělení Pásma 700 MHz IMT bez dalších opatření by evidentně vedlo k okamžitému útlumu DTT a v blízké budoucnosti k praktickému zániku platformy DTT se všemi negativními důsledky nejen pro mediální oblast. Navíc by došlo k zásahu státu do fungující hospodářské soutěže ve prospěch jednoho trhu (IMT), zároveň v neprospěch jedné z platform šíření televizního vysílání (DTT) a získání výhody pro alternativní (a placené) platformy šíření televizního vysílání. V rámci EU se vedla v kontextu přípravy na WRC 2015 poměrně dramatická diskuse dvou sektorů – sektorů DTT a IMT. Oba sektory přitom deklarují nové požadavky na přidělení většího objemu spektra. Přičemž pouze na DTT je

vyžadováno jeho efektivnější využití, zatímco sektor IMT dle údajů zprávy P. Lamyho nevyužívá nejméně 30 % již přiděleného spektra.

5. Je nutno připomenout, že **v rámci EU je příslušné politické rozhodnutí, které by zavazovalo členské státy k uvolnění Pásma 700 MHz, teprve připravováno.** Lze však odůvodněně očekávat, že takové rozhodnutí bude učiněno v kontextu opatření iniciativy Digital Single Market v nejbližších obdobích – plánováno je na druhou polovinu roku 2016. **Návrh** příslušného rozhodnutí evropského parlamentu a Rady je konkrétně připravován již od února 2016.

Z publikované a projednávané aktuální verze **Návrhu** vyplývá pro opatření a termíny navrhované Strategie následující:

- a) Strategií navrhovaný nejzazší termín uvolnění pásma 700 MHz na 1. čtvrtletí 2021 je konformní s aktuálním **Návrhem** na uvolnění tohoto pásma k červnu 2020. Podle **Návrhu** totiž budou mít Členské státy možnost posunout z vážných důvodů uvedený termín až o 2 roky. I při posunu termínu vzhledem k nutnosti zodpovědně respektovat sociální únosnost požadované změny přijímacích zařízení (odpovídající úvodnímu ustanovení (14) **Návrhu**) na 1. únor 2021 (tj. 7 měsíců), je možné v podmínkách ČR požadavek **Návrhu** splnit a realizovat tak včas uvolnění kmitočtů pásma 700 MHz.
- b) Přijetí Strategie rozvoje DTT splňuje v dostatečném předstihu **Návrhem** požadovaný termín zveřejnění národních plánů („national roadmap“) v červnu 2018. Navíc v případě přijetí Strategie budou zveřejněny k uvedenému datu i detaily postupu i další nástroje realizace Strategie, např. Technický plán přechodu na DVB-T2 v souladu s čl. 4, 5 **Návrhu**. Strategie a návazná opatření pak odpovídají konkretizaci čl. 5a i dalším ustanovením (Pravidelné vyhodnocování realizace Strategie) **Návrhu**.
- c) Do návrhu Usnesení vlády ke Strategii jsou zahrnuty úkoly vyplývající z **Návrhu** evropského rozhodnutí pro ČTÚ. Jde o zajištění potřebné mezinárodní koordinace kmitočtů do konce roku 2017.
- d) Ve Strategii jsou konkrétně upřesněny úkoly, odpovídající předpokládanému obsahu **Návrhu** evropského rozhodnutí k vyhodnocení využití spektra. Jde o standardní postup plánované aktualizace Strategie, resp. její implementace a postupu v reakci na toto očekávané rozhodnutí.
- e) V **Návrhu** je také konstatováno (čl. 5a), že členské státy mohou kompenzovat oprávněné přímé náklady na migraci a realokaci spektra při dodržení pravidel veřejné podpory podle národního i unijního práva. S kompenzací vyvolaných nákladů počítá i Strategie.

6. Uvedené skutečnosti indikují, že **Pásmo 700 MHz bude v nejbližších letech uvolněno, a nebude tedy využíváno jako dosud jen pro DTT.** Takto postupuje např. Německo, které Pásmo 700 MHz uvolní výhradně pro IMT v roce 2019. Souvisejícím tématem k **uvolnění** Pásma 700 MHz ze strany DTT je ovšem následné rozhodnutí o jeho konkrétním budoucím **využití**. Bez skutečně důkladné analýzy dopadů rozhodnutí o zvýšení či zefektivnění přiděleného spektra kterémukoli z těchto dvou sektorů, včetně vyhodnocení sociálních, ekonomických a politických souvislostí a důsledků, nelze takové rozhodnutí učinit, resp. implementovat na národní úrovni. Je však zřejmé, že seriózní analýza tohoto typu musí vzít v úvahu reálné výsledky procesu přechodu DTT na spektrálně efektivnější platformu i výsledky vlastního rozvoje sítí LTE v pásmu 800 MHz a jejich využívání. Nutnou součástí takové analýzy pak musí být **audit efektivního využívání všech přidělených kmitočtů pro IMT.** Nejbližším teoreticky možným termínem zpracování indikativního návrhu na budoucí využití uvolněných kmitočtů je období přípravy

aktualizace Strategie správy spektra nebo vyhodnocení naplnění podmínek přidělení kmitočtů pásma 800 MHz. Je ovšem zřejmé, že takovou komplexní analýzu národního trhu bude možno seriózně a komplexně provést nejdříve v letech 2019 – 2020 nebo později v souvislosti s přípravou na WRC 2023. Výsledky analýzy pak mohou být vzaty v úvahu při přípravě rozhodnutí o využití již uvolněných rádiových kmitočtů v období po roce 2020. Předkládaná Strategie tuto problematiku, vzhledem k zaměření na udržitelný rozvoj DTT bez využívání Pásma 700 MHz, v detailu neřeší.

II. Budoucnost DTT

Na základě potřeby včasného uvolnění Pásma 700 MHz a závěrů evropských i národních politických i expertních diskusí lze již nyní nalézt nejméně **následující shody** mezi dotčeným sektorem šíření zemského televizního vysílání a veřejné správy:

7. **Základní přijímanou a podporovanou tezí** je požadavek na uvolnění Pásma 700 MHz **prostřednictvím státem řízeného Přechodu na DVB-T2, který umožní efektivnější využití kmitočtů DTT**. Uvolnění Pásma 700 MHz tedy musí předcházet řízený přechod stávající platformy DTT (DVB-T) na spektrálně efektivnější standard DVB-T2/HEVC. Z podrobnějších rozborů na národní i evropské úrovni pak plyne, že tento proces je nerealizovatelný bez negativních dopadů na diváky i provozovatele televizního vysílání bez toho, aby po určitou dobu probíhal souběžný provoz stávajících Sítí DVB-T a Přechodových sítí i užití Pásma 700 MHz pro DTT. Pokud by nebyl uskutečněn řízený proces Přechodu prostřednictvím určité doby souběžného vysílání, mohlo by dojít k dramatickému skokovému propadu dostupnosti (pokrytí obyvatel signálem) i kvality DTT, a tedy i televizního vysílání veřejné služby, což by nakonec vyústilo v zánik platformy DTT jako takové. Je dále zřejmé, že stát tímto způsobem nemůže bez přijetí příslušných kompenzačních opatření násilně měnit poměry a podmínky podnikání jak na trhu šíření zemského digitálního vysílání, tak ani na trhu šíření televizního vysílání obecně. Uvolnění pásma 700 MHz není technologicky neutrálním zásahem do podmínek podnikání na trhu šíření televizního signálu, znevýhodňuje jednu část trhu, a proto musí být v rámci Strategie akceptována příslušná kompenzační opatření.
8. Významná a nezpochybnitelná **shoda** dotčených subjektů **existuje i v nutnosti zachovat dlouhodobě zbývající část Pásma UHF, tj. Pásmo 500/600 MHz, exkluzivně pro šíření DTT na delší období**, a to nejméně s garancí do roku 2030. Uvedená shoda byla vyjádřena ve společných stanoviscích evropských zemí při přípravě na WRC 2015. Tento postup je v souladu se závěry WRC 2015, které garantují uvedené pásmo nejméně do roku 2030 s tím, že na WRC 2023 bude zahájeno vyhodnocení využití spektra UHF. Strategie předpokládá, že s cílem rozvoje platformy DTT, dlouhodobého zachování Pásma 470 – 694 MHz pro tuto platformu i s cílem efektivního využití disponibilních kmitočtů bude plně využito celé zbývající rádiové spektrum a sestaveny a realizovány další 2 nové celoplošné sítě DTT s využitím stávajících stanovišť existujících sítí.
9. Obecně je i shoda Přechodem na DVB-T2 bezprostředně dotčených subjektů na nutnosti kompenzovat ztráty rádiových kmitočtů vzniklé v důsledku Přechodu na DVB-T2, a to v případě držitelů příslušných přidělů rádiových kmitočtů udělených pro provozování Sítí DVB-T, jejichž platnost přesahuje datum uskutečnění Přechodu na DVB-T2, i náklady související s uskutečněním Přechodu na DVB-T2 vhodnými opatřeními (rozvojové příděly

rádiových kmitočtů a prodloužení stávajících přidělů rádiových kmitočtů, dle §22a zákona o elektronických komunikacích). Přidělení rozvojových přidělů rádiových kmitočtů pak souvisí i se zajištěním stabilního rámce pro investice do budoucích inovačních cyklů televizního vysílání (např. zavedení formátů UHD TV), které se tak výrazně zjednoduší. Dalším okruhem kompenzovaných nákladů jsou náklady související s přeladěním vysílacích sítí, které budou vyvolány změnami přidělů rádiových kmitočtů a změnou vysílacího standardu. Součástí nutného financování ze zdrojů mimo televizní sektor je i úhrada nákladů Souběžného vysílání, konkrétně pak vysílání v Přechodových sítích po nezbytně nutnou dobu pro sociálně citlivý postup státu. Návrh příslušného rozhodnutí o uvolnění Pásmu 700 MHz, který v současné podobě obsahuje (Návrh rozhodnutí čl. 5a) ustanovení o možnosti kompenzovat oprávněné vyvolané přímé náklady na migraci DTT platformy a realokaci spektra při dodržení pravidel dle národního i unijního práva. Navržený postup implementace Strategie umožňuje tohoto ustanovení využít. Jakékoli finální opatření přijaté na základě této Strategie a vztahující se k jakékoli náhradě poskytnuté dotčeným subjektům v přímé souvislosti s uskutečněním Přechodu na DVB-T2 tak musí být co do struktury, rozsahu a podmínek poskytnutí kompenzace v souladu s obecnými pravidly hospodářské soutěže, zejména s pravidly pro poskytování veřejné podpory slučitelné s vnitřním trhem ve smyslu příslušných právních předpisů. Dále musí být založeno na výsledcích notifikace a konzultace s příslušnými dozorovými orgány na vnitrostátní (Úřad pro ochranu hospodářské soutěže), případně na evropské úrovni (Evropská komise). V tomto smyslu je tedy nutno veškeré kompenzace navrhované v této Strategii, jejich rozsah a podmínky udělení považovat za předběžný návrh, který bude v případě nutnosti podle doporučení ÚOHS v návaznosti na přijetí Strategie dále konzultován na vnitrostátní úrovni, a také na úrovni orgánů EU.

10. Z hlediska budoucího vývoje DTT a jejího vztahu k ostatním platformám se podle různých evropských studií⁹ očekávají v dohledné budoucnosti (tj. cca 10 – 15 let) následující, zatím identifikovatelné trendy:

- a) Lineární sledování televizních pořadů zůstane i přes růst nelineárních forem sledování televize, dominantním způsobem sledování televize. Nelineární sledování TV nebude v dohledné době substitutem lineárního sledování, ale bude jeho komplementární formou. Např. jiná studie pro EK z počátku roku 2016 uvádí, že podíl lineárního sledování TV na celkovém času sledování videoobsahu, bude k roku 2020 na úrovni 82 – 85 %.
- b) V televizním vysílání se prosadí trend kvalitativního vylepšování obrazu i zvuku vyšším podílem stanic ve vysokém rozlišení (HD vysílání) a také tržním uplatněním kvalitativně vyšších formátů jako je UHD TV či jejich jednotlivých komponent (HDR, HFR apod.), což bude umožněno technologickým rozvojem celého produkčního řetězce televizního vysílání.
- c) V rámci rozvoje služeb DTT se ve větší míře budou prosazovat služby a řešení propojující DTT se zpětným kanálem prostřednictvím sítí IP, např. s využitím platformy HbbTV (ve verzi 1.5/2.0). Obecně jde o trend propojení televizního vysílání na nová média.
- d) Nadále se bude zlepšovat spektrální efektivnost šíření televizního signálu. Aktuálně je v rámci EU realizováno tržní nasazení standardu DVB-T2 a kompresní technologie HEVC. Předpokládá se, že i tyto technologie se budou postupně rozvíjet.

⁹ Např. A Long Term Vision For Terrestrial Broadcasting, 11/2015, DVB Project;

- e) V delší časové perspektivě se pak očekává konvergence ke globálním standardům, které se budou vyznačovat vyšší spektrální efektivností i širokým tržním uplatněním.
- f) DTT platforma bude nepochybně i integrována do domácích sítí a na základě technických řešení dojde k přestavbě lokálních služeb této platformy (např. zahrnutí služeb typu „on demand“, „file broadcasting“ apod.).
- g) Nové technologie šíření signálu na bázi DVB-T2 umožní v určité míře, v závislosti na konfiguraci a technických parametrech vysílacích sítí, i mobilní příjem (např. na tuto možnost je připravována transpozice sítí DTT v sousedním Německu).
- h) V delší časové perspektivě lze očekávat širší a tržně uplatnitelnou integraci stávajících platform. Mezi takové kandidáty patří integrace mobilních a DTT služeb či integraci DTT a IPTV služeb v závislosti na rychlosti rozšiřování dostupnosti FTTH (optické sítě do domácností).

Z výše uvedených předpokládaných trendů vývoje platformy DTT v dohledné době 10 – 15 let vyplývá, že v podmínkách evropských zemí se srovnatelným relativně vysokým podílem platformy DTT, nelze očekávat rozsáhlou substituci této platformy u všech skupin obyvatel jinými zpravidla placenými platformami (kabelová a satelitní platforma, resp. IPTV).

Z pohledu potřeby **respektovat a zajistit dlouhodobý rozvoj DTT** je nutno v procesu Přechodu na DVB-T2 vytvořit základní podmínky pro možnost budoucího rozvoje DTT. Ten musí být realizován jak z hlediska technologického rozvoje (spektrálně efektivnější technologie šíření televizního signálu), tak z hlediska potřeby zvyšování kvality televizního obrazu a zvuku (televizní formáty – HDTV, UHDTV). Oba trendy souvisí s efektivním využitím disponibilního spektra. **Nová kvalita televize (UHDTV, resp. 4K TV) vyžaduje ovšem větší objem spektra pro distribuci signálu. S tímto cílem Strategie proponuje po dokončení Přechodu na DVB-T2 i sestavení a zprovoznění 2 dalších celoplošných sítí v závislosti na úspěšnosti mezinárodní koordinace** technických parametrů jednotlivých vysílačů a kompletní využití disponibilních kmitočtů v rámci finálních sítí, využívajících efektivně stávajících vysílacích stanišť a tím ulehčujících příjem signálu domácnostmi.

11. Je tedy nesporné, že k vytvoření předpokladů pro další rozvoj DTT, naplnění požadavků EU na uvolnění Pásmu 700 MHz v období kolem roku 2020 roky a zajištění nezaplatného a volně dostupného televizního vysílání pro občany v ČR je nutno již v nejbližším období **zajistit zahájení řízeného Přechodu na DVB-T2**, umožňující i přípravu reálného uvolnění rádiových kmitočtů Pásmu 700 MHz nejpozději v prvním čtvrtletí 2021. Pod uvolněním rádiových kmitočtů Pásmu 700 MHz se rozumí, že dané rádiové kmitočty nebudou od uvedeného období užity pro celoplošné Sítě DVB-T2. Lze odhadnout, že celý proces Přechodu na DVB-T2 bude trvat, obdobně jako Přechod na DTT, několik let. Jedním z důvodů včasného startu komplexního a sociálně citlivého i náročného procesu Přechodu na DVB-T2 bez odkladu je, vedle potřeby efektivnějšího využití spektra a nutného dlouhodobého charakteru tohoto procesu, i snaha o eliminaci možných budoucích rizik. Rizika mohou být spojena s nutností implementovat ve výrazně kratším časovém úseku (sociálně neakceptovatelné) případné závazné evropské rozhodnutí o užití Pásmu 700 MHz v období před rokem 2020 či realizovat Přechod bez dosažení shody s dotčenými subjekty. Takový postup by měl negativní dopady nejen na domácnosti (s ohledem na zhoršenou dostupnost bezplatného televizního vysílání), ale i na televizní trh jako celek, kde by uvedené negativní dopady znamenaly i potenciální riziko vzniku žalob na ochranu investic.

12. **Proces Přechodu na DVB-T2** musí zajistit technologickou transpozici (přechod) celé platformy DTT s cílem zajistit „bezztrátovou substituci“ stávajícího celoplošného vysílání (4 celoplošné Sítě DVB-T), vč. jedné sítě umožňující regionální vysílání, a vytvořit dostatečný prostor pro dodatečné celoplošné (2 nové rozvojové Sítě DVB-T2) na období garantované nejméně do roku 2030 v souladu se závěry WRC 2015 i Návrhu evropského rozhodnutí. Zároveň musí být tento proces transpozicí stávajících celoplošných přidělů rádiových kmitočtů a návazných smluv na základě **adekvátní kompenzace** práv, vyvolaných nákladů i očekávaných přínosů a potencionálních ztrát pro operátory Sítí DVB-T a pro televizní sektor. Strategie obsahuje návrh efektivního postupu, a to osvědčený **souběžný provoz programů v existujících Sítích DVB-T a v nově budovaných Přechodových sítích**. Souběžné vysílání by mělo být zabezpečeno prostřednictvím sítí na bázi individuálních oprávnění tak, aby byla zajištěna možnost příjmu vysílání šířeného v rámci těchto Přechodových sítí při minimalizaci nezbytných úprav na straně domácností. Toho lze nejefektivněji dosáhnout prostřednictvím vysílání ze shodných stanovišť vysílačů s technickými parametry, které zajistí v maximální míře stejný rozsah pokrytí a nejmenší dopady na televizní diváky. Proces Přechodu na DVB-T2 s minimalizací negativních mediálně-politických či sociálně-ekonomických dopadů a rizik je nutno založit na **dostatečně dlouhém provozu dvou nových celoplošných Přechodových sítí** a v případě možnosti sestavení regionální přechodové sítě, celkem třech Přechodových sítí). Tyto sítě již budou provozovány na cílových technologiích a standardech (DVB-T2/HEVC) určených pro Souběžné vysílání vybraných televizních programů (např. hlavně v HD rozlišení), které by stimulovalo nákup odpovídajících přijímacích zařízení ze strany domácností. Sestavení těchto Přechodových sítí je záležitostí mezinárodních koordinačních jednání ČTÚ s administracemi spektra sousedních států. Souběžné vysílání tak bude zajištěno s využitím tří Přechodových postupně budovaných vysílacích sítí. Dvě Přechodové vysílací sítě budou na základě výsledků mezinárodní koordinace využívat stávající stanoviště a vysílače velkého výkonu a rozsah pokrytí obyvatel ČR televizním signálem s přibližně shodnými technickými parametry, které zajistí v maximální míře stejný rozsah pokrytí jako stávající DVB-T sítě 1 – 4 a nejmenší negativní dopady na diváky. Třetí Přechodová vysílací síť bude na základě výsledků mezinárodní koordinace využívat především vysílače na stanovištích v hustě osídlených oblastech primárně pro jejich pokrytí. Rozsah pokrytí obyvatel ČR televizním signálem třetí vysílací sítě bude záviset na úspěšné koordinaci technických parametrů jednotlivých vysílačů. Vlastní postup a harmonogram zajištění správy spektra v rámci závěrečného období Přechodu (tj. vypínání sítí ve standardu DVB-T a start finálních sítí ve standardu DVB-T2) Souběžného vysílání bude řešen v proponovaném **Technickém plánu Přechodu na DVB-T2** (dále jen „**TPP**“), obdobně jako tomu obdobně bylo při Přechodu z analogového na digitální zemské televizní vysílání (dále jen „Přechod na DTT“). Provoz Přechodových, dočasných sítí bude ukončen jejich transformací na substituční síť nebo ukončením provozu nejpozději k datu dle TPP.
13. **Doba trvání souběžného provozu Sítí DVB-T a Přechodových sítí musí primárně respektovat potřebu dosažení dostačující vybavenosti domácností novými přijímači, kompatibilními s vysíláním ve standardu DVB-T2/HEVC, na základě jejich dostupnosti na trhu.** Doba trvání procesu Přechodu na DVB-T2 lze přibližně odhadnout s ohledem na dobu očekávaného cyklu obměny většiny televizních přijímačů v domácnostech (a s ohledem na další níže uvedené faktory), tj. na dobu cca 4 let. Běžný cyklus obměny televizních přijímačů v domácnostech se v letech před rokem 2008

pohyboval v intervalu 8 – 10 let, v době Přechodu z analogového na digitální vysílání se zkrátil na nyní indikovanou dobu 5 – 6 let. Vše ovšem závisí na reálné **tržní dostupnosti odpovídajících přijímacích zařízení** – nejen televizorů ale i tzv. set-top-boxů (dále jen „STB“), které by umožnily domácnostem využít již zakoupených televizorů pro příjem signálu šířeného prostřednictvím nových Sítí DVB-T2. Při dostupnosti odpovídajících televizorů a STB na trhu lze očekávat, že se domácnosti budou chovat obdobně jako v případě Přechodu na DTT. **Z pohledu doby postačující na vybavení většiny domácností odpovídajícími přijímači (televizory a STB) je možno odhadnout lhůtu na zhruba polovinu běžného cyklu obměny televizních přijímačů, tedy na dobu cca 4 let, min. však 3 let¹⁰ simultánního celoplošného vysílání.** Na základě zkušeností s obdobným procesem Přechodu na DTT je však také nutno konstatovat, že vybavenost domácností zařízeními určenými pro příjem DTT ve vyšším technologickém standardu (v našem případě DVB-T2/HEVC) lze motivovat na základě **stanovení pevného data pro úplné a synchronizované ukončení provozu všech stávajících celoplošných Sítí DVB-T.** Strategie předpokládá, že se podaří zapojit do procesu i příslušné subjekty trhu spotřební elektroniky a že procesu vybavení domácností přijímacími zařízeními pro příjem DVB-T2 napomůže prakticky paralelní shodný proces v sousedním Německu, kde bude vysílání DVB-T2/HEVC zahájeno v červnu 2016 s termínem vypnutí stávajících Sítí DVB-T již v polovině roku 2019. Navrhovaná Strategie k Přechodu na DVB-T2 zahrnuje i odpovídající opatření pro zajištění kompatibility televizorů a STB, vč. **národní certifikace přijímacích zařízení a informační podpory domácností s využitím loga certifikovaných zařízení.** Strategie dále předpokládá, že bude stanoven fixní termín ukončení vysílání v celoplošných Sítích DVB-T nejpozději v prvním čtvrtletí roku 2021 na základě vládou stanoveného nejzazšího data ukončení vysílání celoplošných sítí DVB-T.

¹⁰ Z dat o průběhu Přechodu na DTT vyplývá, že ke každému televizoru je možno započítat i jeden STB, takže z cyklu obměny hlavního televizního přijímače v době trvání 8-10 let je možno odhadnout dobu vybavení domácností adekvátním přijímačem na polovinu uvedeného cyklu.

14. Všechny **stávající celoplošné Sítě DVB-T** (zajišťující šíření více jak 30 programů) s přidělem rádiových kmitočtů jsou plně regionalizovatelné s následujícími parametry:

Síť	Pokrytí obyvatel	Počet regionů	Počet unikátních rádiových kmitočtů	Ztráta pokrytí obyvatel signálem v Pásmu 700 MHz	Zbývající pokrytí obyvatel po uvolnění Pásmu 700 MHz
1	99.9 %	13	11	43.1 %	56,8 %
2	99.9 %	13	13	52.3 %	47,6 %
3	98.1 %	13	11	76.4 %	21,7 %
4	98.1 %	13	11	5.7 %	92,4 %

Z výše uvedeného přehledu je zřejmé, k jakým ztrátám v pokrytí obyvatel televizním signálem by došlo v případě uvolnění kmitočtů Pásmu 700 MHz bez realizace Přechodu na DVB-T2. Zejména v případě sítí 1-3 by se jednalo de facto o likvidační situaci.

15. Navrhovaná **cílová struktura vysílacích Sítí DVB-T2** se skládá ze 4 transponovaných celoplošných sítí (plnohodnotných substitutů stávajících Sítí DVB-T s příslušnými přiděly rádiových kmitočtů) a dalších 2 nových rozvojových celoplošných sítí. Proces Přechodu na DVB-T2 musí zahrnovat sestavení nových Sítí DVB-T2 bez využití rádiových kmitočtů z Pásmu 700 MHz jako plnohodnotné náhrady současných celoplošných Sítí DVB-T, a to s dlouhodobou perspektivou zajišťující návratnost infrastrukturních investic do nových vysílacích technologií. Nový kmitočtový plán reprezentuje 4 vrstvy plánu zpravidla v allotmentech GE06 s optimálním možným zachováním rádiových kmitočtů v těchto allotmentech plus 1 vrstva s maximálně rozsáhlou/rozsáhlými sítí/sítěmi typu Single Frequency Network (SFN). V rámci technických možností budoucího frekvenčního plánu a v souladu s účelným využitím rádiových kmitočtů je cílem Strategie sestavit po dokončení procesu Přechodu na DVB-T2 celkem šest celoplošných Sítí DVB-T2:

S cílem efektivního a včasného uvolnění kmitočtů pásma 700 MHz bez negativních dopadů na provozování televizního vysílání na platformě DTT je nutno zajistit kompletní substituci, náhradu stávajících celoplošných sítí platformy DTT (§ 22a ZEK):

- 15.1 Tři celoplošné substituční sítě (síť 21, 22, 23) budou sestaveny s využitím minimálního počtu disponibilních rádiových kmitočtů bez možnosti regionálního vysílání jako náhrada stávajících třech Sítí DVB-T (síť 1, síť 2, síť 3) a budou založeny na Refarmingu stávajících přidělů rádiových kmitočtů a s využitím vysílání ze stanovišť vysílačů s technickými parametry, které zajistí v největší míře shodu v rozsahu pokrytí a minimalizaci negativních dopadů na diváky. Dosavadní Sítě DVB-T (síť 1, 2 a 3) budou kriticky zasaženy nutným Refarmingem z důvodu stávajícího masivního využívání rádiových kmitočtů z Pásmu 700 MHz, jak je zřejmé z výše uvedené tabulky.
- 15.2 Jedna celoplošná substituční síť (síť 24) bude moci využívat vyššího počtu rádiových kmitočtů s možností regionálního vysílání jako náhrada existující Sítě

DVB-T (síť 4) a bude založena na stávajícím přidělu rádiových kmitočtů s využitím stávajících vysílacích stanovišť a s možností regionalizace na úrovni VÚSC.

S cílem dlouhodobého udržitelného rozvoje zemského digitálního vysílání je nutno zajistit i efektivní využití všech dostupných kmitočtů z pásma 470 – 694 MHz nejlépe v podobě nových celoplošných sítí DTT s platností přidělů nejméně do roku 2030:

- 15.3 Jedna nová rozvojová celoplošná síť (síť 25) bude sestavena s využitím minimálního počtu rádiových kmitočtů bez možnosti regionálního vysílání jako určitá kompenzace za celkovou ztrátu rádiových kmitočtů v sítích 2 a 3 a vynuceného Refarmingu významné části sítí 2 a 3. Bude založena na využití vysílacích stanovišť uvedených sítí.
- 15.4 Další nová rozvojová celoplošná síť (síť 26) bude sestavena s využitím vyššího počtu rádiových kmitočtů s možností regionálního vysílání s využitím stávajících vysílacích stanovišť jako určitá kompenzace za celkovou ztrátu kmitočtů sítě 1. Z větší části je určena k podpoře a rozvoji regionálního vysílání, vzhledem k tomu, že tomuto účelu odpovídá i svou předpokládanou sestavou kmitočtů. V podmínkách omezeného mediálního trhu ČR je potřebné v souvislosti s Přechodem na DVB-T2 vytvořit ekonomicky a i provozně stabilní prostředí pro rozvoj malých regionálních vysílatelů. Musí se respektovat ovšem fakt, že standard DVB-T2 je zaměřen na rozsáhlé jednofrekvenční sítě, což není v souladu s potřebami regionálního vysílání. Optimálním řešením se jeví úprava povinností Česká televize jako držitele kmitočtového přidělu coby veřejnoprávní televize. V případě, že by nebylo možno tuto síť přidělit (např. z důvodu oddalování legislativního řešení či absence dostatečných zdrojů) ČT, bude tato síť provozována na základě jiného řešení s využitím individuálních oprávnění se stanovenou povinností přednostně uspokojit všechny požadavky České televize.
- 15.5 Časový rámec pro sestavení finálních sítí (zejména pak rozvojové sítě 26) však může být ovlivněn mezinárodní koordinací, tj. souhlasným stanoviskem administrací sousedních států. Tyto státy odsouhlasí takové využití pouze za předpokladu, že bude na společné hranici dodržen princip tzv. rovného přístupu k rádiovému spektru, což může proces koordinace v některých oblastech komplikovat. Vytvoření těchto dvou nových rozvojových celoplošných sítí je, mimo efektivního využití disponibilních kmitočtů, nutné z důvodu kompenzace významné ztráty disponibilních kmitočtů v sítích 1, 2 a 3 a nutného Refarmingu.

Základ platformy DTT bude po úspěšném Přechodu na DVB-T2 z hlediska náhrady stávajících sítí cílově tvořen 4 celoplošnými Sítěmi DVB-T2 (z toho 3 sítě bez detailního regionálního členění). Další zamýšlený rozvoj platformy DTT po dokončení Přechodu na DVB-T2 je spojen i s efektivním využitím rádiového spektra s cílem sestavením a realizací alespoň 1 nové celoplošné sítě a v závislosti na mezinárodních koordinačních jednáních v rámci kmitočtového plánu, odvozeného z plánu GE06 ještě jedné další nové vysílací sítě.

Po roce 2021 by pak platforma DTT byla v případě příznivých výsledků mezinárodních koordinačních jednání finálně tvořena 6 celoplošnými sítěmi (z toho 4 bez možnosti regionálního členění).

Všechny nevyužité kmitočty zbývající v pásmu UHF budou přiděleny do finálních sítí tak, aby bylo zajištěno efektivní využívání spektra a jeho ochrana pro zajištění služeb DTT. Rozdělení těchto kmitočtů mezi jednotlivé sítě bude provedeno podle jejich reálných potřeb, odpovídajících parametrům pokrytí obyvatel signálem dle zadání Strategie rozvoje DTT

a s přihlédnutím k zachování stávajících poměrů ve využití spektra v jednotlivých stávajících sítích DVB-T.

Cílový počet šesti celoplošných Sítí DVB-T2 je zásadním předpokladem jak pro vlastní kvantitativní a kvalitativní rozvoj DTT, tak v budoucnu pro další technologický rozvoj např. související s využitím nových formátů (UHDTV, HbbTV apod.) **Kapacita takto koncipované platformy DTT** reprezentuje např. **možnost vysílání prakticky všech stávajících stanic v HD formátu podle volby provozovatelů vysílání.** Dlouhodobá perspektiva v případě budování inovovaných Sítí DVB-T2 reprezentuje časový interval nejméně 10 – 15 let. Podle závěrů WRC 2015 i připravovaného Návrhu evropského rozhodnutí je zatím pásmo 500/600 určeno výhradně pro DTT nejméně do roku 2030.

16. **Regionální televizní vysílání** je v inovované platformě DTT řešeno následujícími cestami:

Možností umístit regionální program v budoucí síti 24 (regiony = VÚSC) nebo v síti 26 (5 velkých přirozených regionů). Stávající regionální sítě (16 sítí s pokrytím signálu mezi 0,1 – 84 % pokrytí) jsou založeny na individuálních oprávněních, jejichž platnost končí nejpozději 31. 12. 2017. Tyto kmitočty byly mezinárodně zkoordinovány jen do konce roku 2017 tak, aby je posléze bylo možno využít právě pro budoucí potřeby Přechodu na DVB-T2. Regionální televizní vysílání tak bude umožněno ve veřejnoprávní i komerční regionalizovatelné síti pozemního televizního vysílání s dostatečnou přenosovou kapacitou. Volba varianty řešení regionálního vysílání pak bude závislá na podnikatelském rozhodnutí provozovatele vysílání a situaci na trhu šíření zemského televizního vysílání.

17. **Uvolnění Pásma 700 MHz nejpozději v prvním čtvrtletí 2021 je výsledkem včasného Refarmingu Sítí DVB-T jako součástí úspěšného procesu Přechodu na DVB-T2.** Bez včasného Refarmingu Sítí DVB-T a dostatečně dlouhého simultánního vysílání není možné ze strany DTT uvolnit Pásmo 700 MHz v požadovaných termínech dle Návrhu evropského rozhodnutí. **Je nutno rozlišovat mezi uvolněním rádiových kmitočtů a jejich využitím.** **Uvolnění rádiových kmitočtů** je založeno na Refarmingu Sítí DVB-T, který zamění rádiové kmitočty z Pásma 700 MHz užívané pro účely DTT za nově zkoordinované rádiové kmitočty z Pásma 500/600 MHz. Refarming Sítí DVB-T je pak součástí procesu Přechodu na DVB-T2, který zahrnuje dostatečně včas zahájené Souběžné vysílání stimulující adekvátní vybavenost domácností zařízeními pro příjem DTT ve standardu DVB-T2/HEVC. Rozhodnutí o konkrétním využití rádiových kmitočtů je ovšem nevratný proces, neboť rádiové kmitočty jsou přidělovány na delší dobu odpovídající investiční náročnosti nově budovaných sítí. Volba variant využití uvolněného spektra musí odpovídat harmonizačnímu rozhodnutí na úrovni EU (Prováděcí rozhodnutí Komise ze dne 28. 4. 2016 o harmonizaci kmitočtového pásma 694 – 790 MHz pro zemské systémy k poskytování bezdrátových širokopásmových služeb elektronických komunikací a flexibilní vnitrostátní využívání v Unii (C(2016)2268)) i na vyhodnocení efektivního využití dosud přiděleného spektra pro služby IMT a DTT. K tomu, aby bylo spektrum bez rizika uvolněno v odpovídajícím období a bylo možno jej následně využít, je nutno v nejbližší době odstartovat proces Přechodu na DVB-T2.

18. **Expertní skupinou je navržen časový plán Přechodu na DVB-T2,** který přepokládá včasné zahájení provozu Přechodových sítí s inicializačním pokrytím se startem nejpozději v roce 2016 po dobu nejméně cca 3 let jako základního, minimálního období Souběžného vysílání po dosažení víceméně celoplošného pokrytí obyvatel televizním signálem. Dále

považuje za důležité, aby celoplošného pokrytí Přechodových sítí bylo závazně dosaženo do konce roku 2017. Do roku 2020 lze počítat s provozem 2 celoplošných Přechodových sítí a jedné regionální Přechodové sítě v rámci Souběžného vysílání těchto sítí se stávajícími Sítěmi DVB-T. Jako finální stav pak Strategie předpokládá v rámci Přechodu na DVB-T2 zajistit 4 celoplošné substituční Sítě DVB-T2. Celý proces bude ukončen synchronním přepnutím stávajících Sítí DVB-T na standard DVB-T2/HEVC, a tedy **vypnutím všech celoplošných Sítí DVB-T k zapamatovatelnému datu 1. 2. 2021 a jejich nahrazení 4 substitučními sítěmi**. S cílem rozvoje DTT pak Strategie proponuje i 2 nové celoplošné rozvojové Sítě DVB-T2. V bezprostřední návaznosti na dokončení Přechodu pak bude zahájeno vysílání nových rozvojových Sítí DVB-T2 tak, aby bylo dosaženo 6 celoplošných Sítí DVB-T2 s plným pokrytím obyvatel signálem nejpozději do konce roku 2022. Možnost sestavení 6 celoplošných Sítí DVB-T2 bude podmíněna úspěšným dokončením mezinárodní koordinace se sousedními státy. **Navrhovaný časový rámec je obecně v souladu s postupem sousedních států a připravovaným závazným rozhodnutím EU v oblasti strategie využití Pásmo UHF**. Německo zahajuje Přechod na DVB-T2 pilotní etapou v roce 2016 s termínem dokončením procesu a uvolnění Pásmo 700 MHz pro IMT v polovině roku 2019. Rakousko oznámilo závazné uvolnění Pásmo 700 MHz pro IMT v roce 2020. Německá administrace již rozhodla o využití Pásmo 700 MHz pro IMT a v rámci aukce realizované v průběhu roku 2015 toto pásmo mobilním operátorům přidělila. V návaznosti na Přechod na DVB-T2 v jednotlivých oblastech lze očekávat silný tlak Německa na sousední státy, aby svým současným DTT vysíláním neomezovaly možnost využití Pásmo 700 MHz pro IMT na území Německa. Co nejrychlejší a koordinovaná návaznost procesu Přechodu na DVB-T2 v ČR na proces v Německu může eliminovat negativní důsledky, resp. dopady na veřejnost, které přeladování vysílacích Sítí DVB-T má. Výhodou synchronizace postupu s Německem a Rakouskem je např. zvýšení dostupnosti přijímacích zařízení na spotřebitelském trhu.

III. Implementace Strategie

Realizace Strategie mimo již rámcově uvedených opatření v oblasti správy spektra bude zahrnovat i odpovídající informační kampaň, efektivní podporu domácností při změnách přijímací technologie, monitoring procesu a řízení rizik či případných dílčích změn procesu Přechodu na DVB-T2. Součástí procesu Přechodu na DVB-T2 je i systematický monitoring jeho klíčových parametrů.

K řízení celého procesu bude na MPO zpracován Komplexní program rozvoje DTT (dále jen „**Program**“), který bude zahrnovat jednotlivé projekty, strukturované podle etap celého procesu a podle konkrétních cílů a obsahu – např. projekt informační kampaně pro podporu domácností, projekt certifikace přijímacích zařízení, projekt monitoringu celého procesu Přechodu apod. Jako příslušný **koordináční orgán pro řízení, vyhodnocování a úpravy programu**, analýzy situace a monitorování, vyhodnocování stavu projektu bude na MPO ustavena **Koordináční expertní skupina, navazující na činnosti expertní skupiny** disponující patřičným zázemím a financováním z kapitoly MPO.

Jako nástroj řízeného procesu v oblasti správy spektra je také navrhována příprava a realizace s využitím Technického plánu přechodu (dále jen „**TPP**“). Vzhledem ke klíčové roli ve správě kmitočtů je **navrhováno vydat TPP ve formě nařízení vlády na základě novely dotčených zákonů, zejména zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, ve znění pozdějších předpisů** (dále jen „**ZEK**“).

Implementaci Strategie lze charakterizovat následujícími hlavními skupinami opatření, která by měla být postupně přijata s cílem pokud možno co nejhladšího procesu Přechodu na DVB-T2, konkretizována v Programu a realizována.

1. Opatření k implementaci Strategie, zejména procesu Přechodu na DVB-T2:

A. Opatření v oblasti právního rámce rozvoje DTT¹¹

V rámci navrhované novely dotčených zákonů je nutno řešit zejména zajištění dlouhodobé exkluzivity Pásma 500/600 MHz ve prospěch DTT, upřesnění povinností ochrany DTT proti rušení sítí IMT a také zákonné zmocnění (formou novelizace přechodných ustanovení ZEK) pro vydání Technického plánu Přechodu na DVB-T2 (dále jen **TPP**) jako vládního nařízení. Dále je nutné řešit i úpravy podzákonných norem na základě Strategie a závěrů WRC-15 (Národní kmitočtová tabulka, Plán využití rádiového spektra, vládní nařízení o stanovení výše a způsobu výpočtu poplatků za využívání rádiových kmitočtů a čísel, vládní nařízení o tvorbě a využití Radiokomunikačního účtu).

Návrh věcného záměru úprav legislativního rámce vč. přehledu dopadů je obsahem Přílohy č. 2 a příslušné úkoly pro orgány veřejné správy a doporučení pro Českou televizi jsou obsahem návrhu Usnesení vlády.

B. Úkoly a opatření v oblasti správy kmitočtů

K opatřením v oblasti správy rádiového spektra patří aktuálně mezinárodní koordinace Přechodových sítí a finálních skupinových přidělení, mezinárodní koordinace Refarmingu (sestavení nového kmitočtového plánu DTT), přidělení Přechodových sítí dle Strategie, monitoring a kontrola interference DTT a LTE a ukládání nápravných opatření, přidělení zbývajících kmitočtů nad rámec DTT.

Řada opatření v této oblasti bude založena novele právního rámce (úkoly vyplývající z TPP) – který podrobněji uvádí Příloha č. 2.

C. Úkoly a opatření v oblasti infrastruktury DTT

Nejnákladnější a časově nejnáročnější budou technická a organizačně-technická opatření zajišťující realizaci celé Strategie. Mezi tato opatření patří zejména výstavba a využití Přechodových sítí, zajišťování Souběžného vysílání, vč. dohody s komerčními provozovateli vysílání, sestavení TPP s cílem přestavby sítí 1 až 4 – realizace Refarmingu sítí na sítě 21 – 24 a výsledně pak přepnutí sítí na platformu DVB-T2/HEVC a vybudování nových sítí 25 a 26. Průběžně je pak nutno implementovat opatření k monitoringu a kontrole závazných parametrů inovované platformy DTT a k řešení krizových situací Přechodu na DVB-T2 a opatření k efektivnímu využití kmitočtů pro regiony.

D. Úkoly a opatření v oblasti vybavenosti domácností a dostupnosti přijímacích zařízení na trhu

Mezi opatření v této kategorii implementačních opatření patří zvláště aktualizace D-Booku (prioritně je ověřována a plánována kompatibilita s D-Bookem Německa), jakož i koordinace postupu s dodavateli spotřební elektroniky. Významným včas realizovaným opatřením musí

¹¹ Podrobněji k návrhům úprav legislativního rámce viz Příloha č. 2. Zde jsou uvedena jen hlavní témata.

být vytvoření a provozování certifikační testovací laboratoře s cílem ověřovat zařízení na „DVB-T2/HEVC ready“¹² dle aktualizovaného D-Booku vč. návazných opatření (např. logo, promoakce, atd.) a ve vztahu k spotřebitelskému trhu pak koordinace s ČOI. Obdobně jako v případě Přechodu na DTT je nutno zajistit řešení sociálně citlivých případů (zařízení sociální péče apod.) i monitoring dostupnosti zařízení na trhu a vybavenosti domácností.

E. Komunikační a informační kampaň

Nutnou součástí implementace Strategie je příprava plánu komunikace a propagace DTT, technologicky neutrální informační kampaně k novým technologickým standardům DTT, jednotlivým etapám a fázím celého procesu Přechodu na DVB-T2, certifikování přijímacích zařízení a závěrem pak i odpovídající kampaň k přepnutí sítí (logo, čb přepnutí) dle jednotlivých fází, specifikovaných v TPP. Součástí komunikace bude i zřízení a správa specializovaných webových stránek, které budou obsahovat informace o průběhu Přechodu, vč. map pokrytí signálem jednotlivých sítí DTT a informací pro domácnosti. Informační kampaň musí být adekvátně sestavena na celou dobu Přechodu na DVB-T2 a obsahově i z hlediska prostředků postupně členěna podle jednotlivých etap a výsledků procesu Přechodu (vybavenost domácností, nabídka přijímacích zařízení na trhu, pokrytí sítí apod.). V závěru tohoto procesu pak bude její finální část připravena komplexně na nejméně 18 měsíců. Termínově bude specifikována tak, aby její finální, intenzivní část probíhala nejméně jeden rok před přepnutím sítí dle TPP.

F. Koordinační a řídicí aktivity

Vzhledem ke komplexnosti celého procesu Přechodu na DVB-T2 je nutno mezi opatření zahrnout i odpovídající koordinační a řídicí aktivity či opatření. Jde zvláště o sestavení Komplexního Programu rozvoje DTT (Přechodu na DVB-T2), zahrnujícího koordinaci aktivit, jednotlivých projektů, zúčastněných subjektů a orgánů veřejné správy i koordinaci komunikační kampaně a monitoring celého procesu, jeho parametrů a výsledků. Dále pak je nutno připravit a koordinovat implementaci opatření výše uvedených opatření A. – E., opatření k podpoře standardizace postupů, řízení projektu Přechodu na DVB-T2, monitoring nákladů projektů, monitoring postupu a zveřejňování výsledků. Důležité je i zajištění změnového řízení Programu a sestavení a realizace Plánu rizik Přechodu na DVB-T2 v jednotlivých obdobích realizace. V rámci koordinačních a řídicích aktivit je nutno i zajistit průběžné zpracování hodnotících informací a podkladů pro MPO a vládu:

1) Komplexní Program rozvoje DTT – dokument specifikující všechny podstatné náležitosti vč. termínů, lhůt i opatření a řízení procesu Přechodu na DVB-T2 jako státem řízeného programu, který zahrne jednotlivé dílčí projekty a plány – komunikace, koordinace, řízení rizik, monitoring, plán řízení rizik, informační kampaň apod. Předpokládá se jeho schvalování příslušným ministerstvem – MPO.

a) Komplexní program Přechodu rozvoje DTT zpracovává, vyhodnocuje, upravuje a aktualizuje Koordinační expertní skupina MPO.

¹² Zařízení, která budou odpovídat parametrům požadovaným v D-Booku, budou laboratorně testována z hlediska kompatibility s těmito požadavky (tj. ověření deklarované shody se skutečností) a pokud se potvrdí jejich splnění, bude možné je označit zvoleným logem, umožňujícím zákazníkům rychlou orientaci při nákupu na trhu.

b) Základní verze Programu bude zpracována Koordinační expertní skupinou do 3 měsíců po schválení Strategie vládou.

c) Po vydání evropského rozhodnutí k uvolnění pásma 700 MHz upraví do 3 měsíců Koordinační expertní skupina Program podle úkolů a intencí „national roadmap“, jehož vydání se předpokládá nejpozději do 30. 6. 2018 podle Návrhu rozhodnutí. Takto upravený Program vydá nejpozději k tomuto termínu.

2) **Koordinační expertní skupina**. Jako příslušný **koordinační orgán pro řízení, vyhodnocování a adaptaci programu Přechodu rozvoje DTT**, analýzy situace, monitorování stavu projektu je navrženo ustavit na MPO Koordinační expertní skupinu, disponující patřičným zázemím a přiměřenou kompetencí. V této roli se předpokládá pokračování fungování expertní skupiny MPO (zahrnující i dotčené orgány státní správy – MPO, MK, ČTÚ a RRTV) doplněné o zástupce subjektů, podílejících se aktivně na realizaci Přechodu (operátoři celoplošných sítí, ČT a Český metrologický institut). Koordinační expertní skupina zajišťuje následující hlavní úkoly a činnosti:

- a) Příprava, monitorování, vyhodnocení, aktualizace a koordinace Komplexního programu rozvoje DTT,
- b) Zajišťuje koordinaci úkolů, spojených s realizací evropského rozhodnutí k uvolnění kmitočtů pásma 700 MHz,
- c) Přípravuje podklady pro informační a komunikační kampaně, týkající se Přechodu na DVB-T2 a zajišťuje koordinaci informačních a komunikačních aktivit,
- d) Spolupráce s věcně příslušnými orgány při novelizaci právního rámce pozemního digitálního vysílání a realizaci projektů Programu rozvoje DTT,
- e) Zpracovává průběžné i ad hoc hodnotící informace pro vládu, orgány veřejné správy a PSP ČR,
- f) Zřizuje pracovní týmy k jednotlivým projektům, navrhuje zpracování případných expertních stanovisek k specifickým tématům,
- g) Shromažďuje a zpracovává informace, související s prenotifikačními a notifikačními jednáními ve vztahu k předpokládaným kompenzacím,
- h) Zajišťuje shromažďování a zveřejňování informací o činnosti koordinační skupiny a průběhu Přechodu na DVB-T2.

Řízený proces Přechodu na DVB-T2 musí, mimo již uvedených opatření, zahrnovat i monitoring procesu a řízení rizik či případných dílčích změn procesu Přechodu na DVB-T2. Součástí procesu Přechodu na DVB-T2 je i systematický monitoring jeho klíčových parametrů. Strategie obsahuje návrh portfolia možných opatření, který bude sestaven do podoby Komplexního programu rozvoje DTT (dále jen „Program“ nebo „Program rozvoje DTT“). Vzhledem k časovému rozměru opatření je v implementaci Strategie navrženo jejich rozdělení podle časové a věcné návaznosti s přihlédnutím k nutnému legislativnímu rámci. **Rámec je specifikován očekávanými klíčovými milníky realizačních kroků:**

- 1) Opatření navrhovaná k přijetí **při projednávání Strategie** ve vládě (květen/červen

2016). **Navrhovaná klíčová opatření jsou obsahem návrhu Usnesení vlády ke Strategii.**

- 2) Opatření navrhovaná k přípravě v období **po přijetí tzv. diginovely** dotčených zákonů a vyhodnocení zahájení Přechodu na DVB-T2 (předpokládaný termín 10 – 12/2016).
- 3) Opatření vyplývající z finálního obsahu Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady k uvolnění pásma 700 MHz a navrhovaná k období **po dokončení mezinárodní koordinace kmitočtů** (očekávaný nejzazší termín 12/2017), což umožní připravit a vládou přijmout definitivní TPP a navrhnout další nutná opatření.

Uvedená struktura odpovídá posloupnosti konkretizace možných kroků v závislosti na klíčovém politickém rozhodnutí vlády o zahájení Přechodu na DVB-T2, na kterém závisí realizace legislativního procesu. Aktualizace legislativního rámce je pak základem pro identifikaci dostupných finančních zdrojů a garantů opatření, a tedy i možnosti specifikace dalších implementačních kroků z portfolia potřebných opatření.

Výše uvedené adaptabilní schéma přijímání relevantních opatření prostřednictvím sestavení Komplexního programu rozvoje DTT vč. projektu Přechodu na DVB-T2 umožňuje dále zabudovat úkoly či opatření odpovídající připravovanému závaznému rozhodnutí na evropské úrovni i závěry z průběžného hodnocení procesu Přechodu na DVB-T2 (např. pokrytí signálem pro Přechodové sítě, dostupnost přijímacích zařízení na trhu).

2. Zajištění finančních zdrojů pro provedení Přechodu na DVB-T2 a udržitelný rozvoj platformy DTT

Strategie vychází ze skutečnosti, že Přechod na DVB-T2 je vynuceným procesem souvisejícím se změnou využití frekvenčního spektra a uvolněním kmitočtů pásma 700 MHz. Podle připravovaného evropského rozhodnutí (Návrh rozhodnutí, čl. 5a) se předpokládá úhrada nákladů spojených s přechodem a realokací rádiového spektra.

Z hlediska možných zdrojů přichází v dohledné době v úvahu využít pro krytí nákladů:

- a) **Z hlediska možnosti financování a právního rámce je nejreálnějším zdrojem financování radiokomunikační účet, který je ze zákona určen pro tyto výjimečné situace ve správě a využití rádiového spektra.** Je však z něj možno čerpat pouze některé (taxativně zákonem vymezené) prokázané náklady, související s využitím a změnou kmitočtů. Pro konkrétní využití tohoto zdroje pro vyvolané technologické a provozní náklady v rámci Přechodu na DVB-T2 jsou navrhovány úprava legislativního rámce využití radiokomunikačního účtu (Příloha č. 2).

Tento zdroj financování procesu Přechodu lze však použít jen pro úhradu vynucených technologických nákladů a k úplnému provedení Přechodu na DVB-T2 tak nestačí.

- b) K pokrytí nákladů ostatních aktivit Strategie (informační a komunikační kampaň, koordinace a řízení programu, monitoring situace, certifikace přijímacích zařízení

a další opatření) se předpokládá, že příslušné finanční prostředky budou zahrnuty v kapitole MPO státního rozpočtu v období 2017 – 2021.

- c) V případě nákladů nad rámec kompenzovaných vyvolaných nákladů (z prostředků Radiokomunikačního účtu), spojených s aktivitami České televize jako klíčového subjektu se doporučuje využít prostředků z rozpočtu ČT v rozsahu, který ČT dovolují provozní, ekonomické, programové a legislativní podmínky a který je akceptován Radou ČT jeho schválením.

Všechny tyto možnosti vyžadují rozhodnutí vlády o realizaci této Strategie a v některých případech i legislativní úpravy. V této souvislosti je třeba poznamenat, že zdroje použité v případě Přechodu na DTT realizovaného v letech 2008 až 2012 již nejsou dostupné a jejich opětné zavedení je nesystémové a tržně neprůchodné. **Bez využití radiokomunikačního účtu a využití dalších zdrojů financování uvolnění Pásmo 700 MHz prostřednictvím Přechodu na DVB-T2, zejména pro nezbytné aktivity ČT, je předkládaná Strategie nerealizovatelná.**

3. Úhrada nákladů Přechodu na DVB-T2 a veřejná podpora.

Přechod na DVB-T2 je procesem vynuceným na základě připravovaného evropského rozhodnutí na úrovni rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady. **Vynucený Přechod na DVB-T2 s cílem uvolnění kmitočtů pásma 700 MHz z platformy DTT není standardní, běžnou tržní situací.**

Pravidla pro veřejnou podporu, jejíž pojmové znaky vyplývají z článku 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie, nebudou dotčena, pokud nebude subjektům, které vykonávají ekonomickou činnost, tj. podnikům, poskytnuta **výhoda**. Výhoda může být poskytnuta např. ve formě přímé dotace, úhrady nákladů, které by podnik **za běžných tržních podmínek musel nést sám**, příp. poskytnutí neodůvodněné výše kompenzace.

Požadavek na uvolnění kmitočtů pásma 700 MHz je v rozporu z dobou platnosti celoplošných přidělů (2021 – 2024) a uzavřenými obchodními smlouvami mezi operátory a provozovateli vysílání. Předbíhá i předpokládané i běžné inovační cykly vysílacích i přijímacích technologií.

Náklady, které jsou vynuceným Přechodem na DVB-T2 vyvolány (resp. přesněji rozdíl mezi standardními a vyvolanými náklady) a pro něž se navrhuje ve Strategii kompenzace, **by za běžných tržních podmínek nebylo nutno realizovat v plánovaném období let 2016 – 2020.**

Nepochybně by se ovšem realizovaly, ale odložené v mnohem delším časovém rámci, pravděpodobně kolem roku 2025, kdy by pořízení nových vysílacích i přijímacích technologií nereprezentovalo již významné mimořádné zatížení pro domácnosti a ani pro operátory sítí. Investice do nových technologií nebo investice do výměny vysílacího standardu by se tak běžně uskutečnily až v období kolem roku 2023 – 2025.

Navíc proponovaný zásah EU a národních států k uvolnění kmitočtů pásma 700 MHz není technologicky neutrální. Zásah je zaměřen výhradně na jednu část trhu – digitální terestrické vysílání – a bez přijetí opatření Strategie vážně naruší poměry i soutěž na příslušném trhu šíření televizního vysílání, vč. možností budoucího vývoje ve prospěch alternativních platforem a zvýší náklady větší části obyvatel na zajištění příjmu televizního vysílání. V případě, že dopadem bude i snížení podílu DTT, pak se zvýší i náklady obyvatelstva na příjem televizního vysílání.

Vzhledem k vynucenému procesu změny stávajících celoplošných přidělů rádiových kmitočtů a navazujících dlouhodobých smluv navržena ve prospěch dotčených subjektů kompenzace vyvolaných nákladů v souladu s čl. 5a Návrhu evropského rozhodnutí. Kompenzace navrhované ve Strategii, zejména pak kompenzace vyvolaných nákladů ve prospěch dotčených subjektů, bude prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže oznámena Evropské komisi za účelem posouzení jejího souladu s právem Evropské unie. Realizace Strategie bude probíhat v návaznosti na řízení vedené u Evropské komise, přičemž k poskytnutí veřejné podpory může dojít nejdříve po schválení opatření Evropskou komisí. Po konzultaci s Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže může řízení (notifikaci) u Evropské komise předcházet neformální konzultace / prenotifikace u Evropské komise.

4. Bilance nákladů a výnosů procesu Přechodu na DVB-T2.

Celková bilance nákladů a výnosů procesu Přechodu na DVB-T2 je bez započtení výnosů z aukce uvolněných kmitočtů ve výši 109 – 295 mil. Kč.

V případě započtení aukce je pak kladná bilance dopadů do státního rozpočtu ve výši 4,739 – 4,915 mld. Kč.

Předpokládané souhrnné náklady na realizaci Přechodu na DVB-T2 jsou aktuálně odhadovány na částku 871 – 1 057 mil. Kč za celé období 2016 – 2021.

Výnosy do státního rozpočtu související s Přechodem na DVB-T2 za uvedené období jsou odhadovány v objemu 5,796 mld. Kč (při započtení výnosu z potenciální aukce kmitočtů), resp. 1,116 mld. Kč bez započtení aukce kmitočtů pásma 700 MHz.

Mimo náklady na Přechod na DVB-T2 na straně subjektů televizního trhu je nutno počítat se zvýšením nákupu přijímacích zařízení (TV a STB), který dočasně zvýší obrát na trhu spotřební elektroniky, zatíží domácnosti mimořádnými výdaji a do státního rozpočtu přinese zvýšený výběr DPH o 1 082 mil. Kč za uvedené období oproti běžným nevynuceným nákupům přijímacích zařízení domácnostmi.

Z dlouhodobého pohledu na bilanci nákladů a výnosů procesu Přechodu na DVB-T2 je nutno vzít v úvahu využití finančních prostředků získaných v budoucí aukci kmitočtů Pásma 700 MHz. Očekávaný výnos z aukce kmitočtů Pásma 700 MHz je odhadován na 4,630 mld. Kč.

V návrhu věcného záměru legislativních úprav (Příloha č. 2) jsou předběžně vyhodnoceny dopady navrhovaných legislativních úprav a celého procesu Přechodu na DVB-T2, které indikují, že celý proces Přechodu na DVB-T2 přinese do státního rozpočtu za dobu 5 let i po započtení úhrady nákladů, souvisejících s Přechodem na DVB-T2, cca 109 mil. Kč i bez započtení výnosu z potenciální aukce kmitočtů a za předpokladu dočasně zvýšeného odvodu z vybíraných poplatků za využití rádiového spektra do radiokomunikačního účtu.

Výsledky ekonomické studie výnosů a nákladů pro Vládu ČR související s uvolněním kmitočtů Pásmo 700 MHz prostřednictvím Přechodu na DVB-T2 jsou také podrobněji uvedeny v dokumentu III., Příloha č. 1.